Helsinki **20.10.2022**

RESERVILÄISLIITTO
Reservistförbundet

LAUSUNTO HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023. Reserviläisliitto ry on siihen liittyneiden maanpuolustusyhdistysten (323 kpl:tta) ja niiden jäsenten muodostama keskusjärjestö lähes 46 000:lla jäsenellään. Sen tehtävänä on toimia jäsenyhdistystensä aatteellisena ja toiminnallisena yhdyssiteenä valtakunnan turvallisuutta edistävää toimintaa tukien. Reserviläisliitto painottaa taloudellisissa voimavaroissa samoja painopistealueita kuin aiemminkin, mutta huomioiden muuttunut turvallisuustilanne ja -ympäristö.

Reserviläisliitto on jo edellisten lausuntojen yhteydessä esittänyt puolustusmäärärahojen nostamista noin 2,9 prosenttiin bruttokansantuotteesta (nykytilanne noin 2,2 %) ja haluaa korostaa edelleen resurssien kasvattamista, jotta muuttunut turvallisuustilanne ja sen myötä esille tuodut kehitystarpeet sekä hankkeet toiminnan ja valmiuden ylläpitämiseksi pystytään myös jatkossa turvaamaan.

Paikallispuolustusta osana koko maan kattavan sotilaallisen suorituskyvyn kokonaisuutta on edelleen kehitettävä. Liiton näkemyksen mukaan kehityksen yhteydessä reserviläisten kertausharjoitusten määrää pitäisi lisätä vieläkin nykyisestä niin, että sodanajan joukkoihin sijoitettu reserviläinen osallistuisi kertausharjoitukseen vähintään joka viides vuosi. Vuoden 2022 aikana kertausharjoitusvuorokausien määrää on kasvatettu, mutta ei riittävästi. Tavoite tulisi olla nykyisestä 29 300:sta 56 000:en reserviläistä vuodessa. Suorituskyvyltänsä vaativimpiin tehtäviin sijoitettuja pitäisi pystyä kouluttamaan kerran vuodessa.

Kertausharjoitusmäärien lisäksi myös Puolustusvoimien vapaaehtoisten harjoitusten määrää on kasvatettava 50 000:en vuorokauteen per vuosi. Vapaaehtoisilla harjoituksilla tuetaan reserviläisten kouluttautumismahdollisuuksia tukemaan omaa sodanajan tehtävää tai sijoittamattoman reservin osalta siihen pyrkimistä. Kohderyhmän pääpaino on kuitenkin paikallisjoukkoihin sijoitettu reservi. Esitetyllä vuorokausimäärällä noin 16 500 henkilöä voi kouluttautua vuosittain kolmen päivän ajan vapaaehtoisessa harjoituksessa. Tämä tukee myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) antaman yksilöllisen koulutuksen lisäksi joukkojen kouluttamista Puolustusvoimien toimesta.

Reserviläisten entistä monipuolisemman käytön lisääminen ja vastuun antaminen kertausharjoituksissa, vapaaehtoisissa harjoituksissa ja MPK:n (sotva) harjoituksissa sekä niiden suunnittelussa tukisi reserviläisen nousujohteista koulutus- ja urapolkua. Tämä olisi

Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

myös nopea tie tukea Puolustusvoimien henkilöstön rajallisuutta ja mahdollistaisi sen käytön harjoitusten kannalta muihin tärkeisiin tehtäviin. Tätä tukee myös reservin koulutuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2022–2024.

Harjoitusvuorokausien määrän lisäksi henkilö- ja joukkokohtainen taistelumateriaali sekä Puolustusvoimien kalusto on pystyttävä uusimaan ja päivittämään paikallisjoukkojen sekä operatiivisten joukkojen osalta ajantasaiseksi. Pitkällä aikavälillä määrärahojen riittävyys on ratkaisevaa, jotta hankinnat pystytään tekemään pitkän aikavälin suunnitelmien mukaisesti. Valtioneuvoston asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat muun muassa Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka, ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky ja kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan, kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen ja turvallinen yhteiskunta sekä varautuminen laaja-alaisen vaikuttamisen torjuntaan.

Paikallispuolustuksen ja asevelvollisuuden kehittämisen sekä Suomen Nato-jäsenyyden osalta liitto toteaa, että määrärahoja ja resursseja on kasvatettava edelleen Puolustusvoimien henkilöstömäärän osalta. Talousarviossa on esitetty, että vuonna 2023 puolustushallinnon alan lisäys on neljäsataa henkilötyövuotta, mistä 125 on Puolustusvoimien vakituiseen henkilöstöön tulevaa lisäystä. Henkilöstömäärän kasvattaminen tuhatta henkilötyövuotta kohti on sopiva määrä pitkän aikavälin tähtäimellä. Henkilöstövajetta voidaan kuitenkin nopeammin korvata sopimussotilailla ja aliupseerien koulutuksella. Henkilöstöresurssien lisääminen parantaa myös Puolustusvoimien mahdollisuuksia suoriutua paremmin asevelvollisuuden ja paikallisjoukkojen rakenteen kehittämiseen ja uudistumiseen liittyvistä haasteista sekä Nato-jäsenyyden tuomiin uusiin velvoitteisiin. Liitto korostaa myös henkilöstön jatkuvan koulutuksen merkitystä toimintaympäristön muuttuessa sekä uusien menetelmien ja kaluston käyttöönotossa.

Puolustusvoimien henkilöstöresursseissa on hyvä huomioida laajemmin myös reserviläisten käyttö. Aktiivisten ja osaavien reserviläisten palkkaaminen sopimussotilaan tehtäviin ja virkasuhteisiin helpottaa osaltaan nykyistä henkilöstövajetta, varsinkin joukkoyksiköissä annettavaan koulutustehtävään ja erikoistehtäviin.

Reserviläisliitto painottaa, että määrärahoja on edelleen lisättävä myös tiedonhankintamenetelmiin, tietojärjestelmiin, tutkimus- ja kehittämistyöhön sekä innovaatiotoimintaan, mitkä parantavat ja turvaavat siviili- ja sotilastiedustelua sekä yleistä turvallisuutta Suomessa. Tässä korostuvat kriittisen osaamisen kehittäminen sekä digitalisaation ja sotilaallisen huoltovarmuuden turvaaminen. Liitto korostaa kokonaisturvallisuuden merkitystä myös puolustuksen kehittämisessä. Tähän liittyy selkeästi rahoituksen järjestäminen ja koulutuksen kehittäminen laaja-alaisesti yhteistyössä eri viranomaistoimijoiden kanssa.

Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

Helsinki **20.10.2022**

RESERVILÄISLIITTO
Reservistförbundet

Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemisen määrärahoja nostettiin vuonna 2022. Liitto katsoo, että nykyiselle tasolle korotettu määräraha (82 000 euroa) on säilytettävä pitkällä aikavälillä, jotta järjestöt voivat myös panostaa tältä osin toiminnan kehittämiseen. Reserviläisjärjestöillä on suuri rooli maanpuolustustietoisuuden ja -tahdon ylläpitämisessä sekä reserviläisten koulutuksen ja kenttäkelpoisuuden tukemisessa.

Maanpuolustusjärjestöjen yhtenä päätehtävänä on henkilökohtaisen ampumataidon ylläpitäminen ja kehittäminen. Tätä varten tarvitaan ampumaratoja lisää. Ratojen rakentaminen on kuitenkin kallista nykyisten ympäristölupaehtojen takia, eikä reserviläisyhdistyksillä ole varaa näitä rakentaa. Ratoja pidetään yllä jo muutenkin talkootyövoimalla. Reserviläisliitto katsoo, että valtion talousarviosta pitää löytyä resursseja ratojen rakentamiselle.

Reserviläisliitto katsoo myös, että varaamisrekisteri on saatava kuntoon mahdollisimman nopeasti ja siihen tarvittavat määrärahat huomioida talousarviossa. Rekisteriin tulee kirjata eri viranomaisten poikkeusolojen tehtäviin varaamat henkilöt. Näitä tehtäviä tulee tarjota reserviläisille, joiden sodanajan sijoitus purkautuu.

Reserviläisliitto toteaa lopuksi, että talousarviossa on otettu hyvin huomioon muuttuneen turvallisuustilanteen vaatimat tavoitteet ja hankkeet, asevelvollisuuden sekä vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja maanpuolustustahdon ylläpitämiseen liittyvät kehitystarpeet. Reserviläisliitto tukee näitä toimenpiteitä omalta osaltaan ja painottaa määrärahojen kasvattamista edelleen puolustusbudjetissa.

Lisätietoa lausunnosta antaa Reserviläisliiton toiminnanjohtaja Minna Nenonen,
p. 040 072 1412 ja minna.nenonen@reservilaisliitto.fi

Ilpo Pohjola
Puheenjohtaja
Reserviläisliitto ry

Minna Nenonen
Toiminnanjohtaja
Reserviläisliitto ry

Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi